

Boros Imre: Mesék a készenléti hitelr?l

2012 július 26. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Amióta ismét az IMF-hez fordult a kormány, disputa folyik arról, milyen megállapodásra van szüksége hazánknak. A kormány el?vigyázatossági megállapodást kötne, ami akkor válna csak konkrétan pénzzé, ha t?lünk független piaci zavarok miatt szüksége lenne rá az országnak.

Az IMF nyilatkozói pedig rendre azt hangoztatják, hogy ?k készenléti (stand by) hitelt akarnak adni, úgy, mint annak idején a Gyurcsány-kormánynak. A hazai baloldal természetesen az IMF álláspontját osztja. Legutóbb egyik vidéki egyetemünk docense pedig annak a véleményének adott hangot a rádióban, hogy már nagyon unja az err?l szóló diskurzust, mert a lényeget tekintve mindegy, hogy milyen megállapodás születik.

Annak így is, úgy is kötelez? ereje lesz ránk nézve.

Nos, el?ször is le kell szögezni, hogy az IMF-fel eddig kizárólag szocialista, illetve balliberális kormányok kötöttek hitelszerz?dést, és ezek mindegyike készenléti megállapodás volt. Az ország pedig mindig hosszan nyögte e megállapodások terhét. Elég a Bokros–Surányi-évekre, egyebek mellett például a csúszó forintleértékelésre gondolni. Ezért is alakult ki mára IMF-fóbia a hazájuk üdvét keres? magyar emberekben.

Tény továbbá, hogy a 2008-ban kezd?d? és azóta sem lankadó pénzügyi válság, valamint számos korábbi kudarca miatt izzadta ki az IMF az el?vigyázatossági megállapodás típust, els?sorban olyan országok részére, amelyekkel nincs különösebb pénzügyi egyensúlyi probléma, de ha piaci támadás érné ?ket, akkor is hitelekhez juthassanak. A két elnevezés maga is sokat sejtet. Az IMF készen áll (stand by), ha egy ország fizetési zavarral küzd, mert elfogyott a pénze. De cserébe azt kéri az adott államtól, hogy tegye rendbe fizetési mérlegét. Azt, hogy miként kell ezt megvalósítani, az IMF mondja meg. A szervezettel szembeni kötelezettségeket ilyenkor minden egyéb fizetnivaló elé sorolják. Ezt már 1981-ben becikkelyezték hazánk törvénytárába. A közvélemény felé saját ötletként tünteti fel a gazdaságpolitikai diktátumokat az érintett kormány. El?vigyázatossági megállapodás esetén az IMF pénzét csak zavarelhárításra fordítják a kedvezményezettek. Ha megsz?nik a zavar, az adott ország visszatérhet a hitelpiacra. Nem kérdés mindezek alapján, hogy 2009-ben hazánknak csak készenléti megállapodás dukált, hiszen a fizetési mérlegben tátongó lyuk keletkezett, kölcsönt már drágán sem adtak nekünk, gyakorlatilag cs?dbe került az ország. Pár hét múlva azt be is kellett volna jelenteni. Akkor hazánkat minden elemz? Görögország szinonimájaként kezelte. Az IMF azonban készen állt, pénzt adott, persze feltételeket is szabott, amelyek tovább növelték a külföldi „egységek” hazai mozgásterét. Közben eltörölték a 13. havi nyugdíjat, a tisztvisel?k 13. havi bérét stb. Az IMF-pénzb?l viszont legel?ször is a bankok kaptak. Simor András a jegybanki kamatot tíz százalék fölé emelte, ami terített asztalt kínált a külföldi hitelez?knek. Most viszont távolról sincs készenléti helyzet, mert a fizetési mérlegünk nem viszi, hanem hozza a pénzt, a költségvetés hiánya pedig belül van a b?vös háromszázalékos hiányhatáron. Az Orbán-kormánynak viszont nem „gyorskölcsönre” van szüksége, hanem az

intézkedéseit megtorló, ismétl?d? spekulatív piaci támadások miatt fordult az IMF-hez, szeretne ugyanis egyfajta biztonsági hálót tudni maga alatt. Az is világos, hogy a piac bosszút akart állni azért a gazdaságpolitikáért, amely bevonta a közteherviselésbe a hazánkban m?köd? külföldi cégeket, kereskedelmi láncokat, bankokat, nagy szolgáltató üzemeket, amelyek húsz esztend?n át realizáltak évi 25-30 százalékos profitot, teher nélkül. Be nem fizetett adóikat a bérb?l és fizetésb?l él? magyarok s a hazai tulajdonú cégek állták. A sértett külföldi érdekeltségek minden követ megmozgattak Brüsszelben és Washingtonban az orbáni koncepció megvétózására.

Most a magyar kormány élt IMF-tagsági jogaival, és el?vigyázatosságihitel-keretet igényelt a szervezett?l. Nyilván azt is tapasztalta, hogy az IMF tevékenysége jócskán eltér attól, ami eredetileg feladata lenne. Hisz ha kölcsönt ad, csak azért teszi, hogy az adott országban tágra nyissa a kaput a nemzetközi t?ke el?tt. Ez a zajlik az 1989-es washingtoni konszenzus óta, amely meghirdette a liberalizáció, a dereguláció és a privatizáció elveinek követését. Épp ezek az elvek s a nyomukban fellép? sorozatos kudarcok hoztak változásokat az IMF gyakorlatában, és jelentek meg az olyan újabb hiteltípusok, mint az el?vigyázatosságihitel-keret. Mivel a washingtoni konszenzust még mindig érvényesnek tekinti az IMF, hazánk nehéz tárgyalásokra számíthat, ezért is akarja ránk er?ltetni a készenléti hitelt. A hitelhez kapcsolt feltételrendszert pedig úgy akarja kialakítani, hogy a magyar kormány szüntesse meg a külföldi t?két érint? új adókat, és azokat hazai t?két s a hazai lakosságot sújtó új terhekkel helyettesítse.

Az IMF ahhoz szokott hozzá az eltelt harminc év alatt Magyarországon, hogy mindig a magyar vállalkozások, családok és munkavállalók viselik a terheket és a kockázatokat. Err?l szól a vagyon- és ingatlanadó, de az egykulcsos szja alkotmányos védelmének felszámolása is… Az IMF-nyilatkozók megjegyzése, amely szerint a magyar kormány az er?ltetett intézkedéscsomagot akár el?vigyázatossági keretnek is nevezheti, több mint cinizmus. A hazánk számos elemz?jét?l hallható „fogalmi zavarok” szimpla szakmai tájékozatlanságra utalnak. Talán unják már a vitát? A korábban már említett docensnek viszont nem unni, hanem magyarázni kellene a különbséget a készenléti és az el?vigyázatossági hitellehet?ségek között. Persze lehet, hogy kifizet?d?bb a különbségek összemosása. Így lehet ma még ösztöndíjat kapni, külföldi lapokban publikálni, esetleg professzori, tanszékvezet?i kinevezésekhez jutni, de szakmai megbecsüléshez aligha.
Boros Imre - magyarhirlap.hu

Ajánló